

FOOT-BALL - GOLF - CRICKET - LAWNTENNIS - HOCKEY-JRU - DE LA LONGUE PAUME BALLON-AU CAMP BALL A LA CROSSE - POLO - WATER POLO κτλ.

Στοιχειώδης ἀρχὴ τῆς ὑγιεινῆς τῆς ἀσκήσεως εἶνε, ὅτι πρέπει ἢ τέρψις πάντοτε νὰ συνοδεύῃ αὐτήν. Ἐκτός δὲ τοῦ ὑγιεινοῦ τούτου λόγου καὶ πλείστα ἄλλα συνετέλεσαν, ὥστε ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον ἐν παντὶ ἀσκουμένῳ λαῶ ἀί παιδιὰ νὰ καθέξωσι κυριαρχοῦσαν μεταξὺ τῶν λοιπῶν ἀσκήσεων θέσιν.

Εἶνε γνωστὸν, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐθεώρουν, ὡς μέρος ἀπαραίτητον τῆς καθόλου ἀσκήσεως τὴν παιδιάν, ἔχοντες καὶ ἰδιαιτέρον χῶρον ἐν ἐκάστῳ Γυμνασίῳ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ὃν ἀπεκάλουν Σφαιριστήριον ἐκ τῆς Σφαιρίσεως ἢ Σφαιροβολίας ἢ Σφαιρομαχίας, ἥτις φαίνεται, ὅτι ἦτο ἡ ἐπικρατοῦσα παιδιὰ. Καὶ οἱ Ῥωμαῖοι κατόπιν μολονότι δὲν ὑπῆρξαν τόσον φίλαθλοι, ὡς οἱ Ἕλληνες διετήρησαν οὐχ ἥττον τὰς πλείστας τῶν παιδιῶν καὶ ἰδίως τὰς σφαιρίσεις, ἃς τινες μετέδωκαν εἰς ἅπαντας σχεδὸν τοὺς ὑπ' αὐτῶν κατακτηθέντας λαούς.

Καὶ ὄντως ἡ Σφαιρῖσις ἢ Ἑλληνικὴ ἢ τελείως ἐκρωμαῖσθεισα καὶ *follis* κληθεῖσα παρὰ τῶν Ῥωμαίων ἀνευρίσκειται κατόπιν παρὰ τοῖς Νορμανδοῖς καὶ τοῖς Βρεττανοῖς καλουμένη *melle* καὶ *soule* ἐν δὲ τῇ κεντρικῇ Γαλλίᾳ *barette*. Ὅλα ὅμως τὰ εἶδη ταῦτα τῆς σφαιρίσεως ἀναλόγως καὶ τῆς νοπτικῆς μορφώσεως τῶν παιζόντων λαῶν δὲν ἦσαν εἰμὴ ἀγριαὶ συμπλοκαὶ καὶ διαπληκτισμοὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς παιδιᾶς καὶ τῆς ἀσκήσεως. ὁ κ. Frederic Dillaye ἀναφέρει ὅτι ἡ *soule* τῶν Βρεττανῶν συνίστατο εἰς ἀνάρριψιν εἰς ὕψος μιᾶς σφαίρας ὀγκωδεστάτης ἐκ δέρματος πεπλαρωμένου δι' ἀχύρον· ἐθεωρεῖτο δὲ νικητὴς ἐκεῖνος ἐκ τῶν παικτῶν, ὅστις

θὰ κατώρθωνε νὰ τὴν συλλάβῃ καὶ διατηρήσῃ ὑπὸ τὴν κατοχὴν του. Διὰ νὰ γίνῃ δὲ τοῦτο οἱ ὑποσκελισμοὶ, οἱ γρόνθοι, τὰ λακτίσματα καὶ παντὸς εἶδους κτυπήματα ἐτίθεντο εἰς ἐνέργειαν· ὁ δὲ κ. Bonnefont: «ἰδιαιτέρως εἰς τὸ Morbihan γίνεται χρῆσις τῆς *soule*· ἀλλὰ μία *soule* εἰς τὸ Morbihan δὲν εἶνε συνήθης διασκεδάσις· εἶνε τρομερὸν καὶ δραματικὸν παιγνίδιον καθ' ὃ κτυπῶνται, στραγγαλίζονται, ἀλληλοθραύουσι τὰ κρανία, εἶνε τὸ παιγνίδιον καθ' ὃ ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς διασκεδάσεως δύναται τις κάλλιστα νὰ ἀπαλλαχθῇ τοῦ ἐχθροῦ του».

Ἐν Ἰταλίᾳ ὅμως αἱ παιδιὰ διαρρυθμίσθησαν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἐπολλαπλασιάσθησαν ἐξημερώθησαν οὕτως εἰπεῖν κατὰ δὲ τὴν ἐποχὴν τῆς ἀναγεννήσεως σὺν τῇ τῶν ὀπλων ἀσκήσει ἀπετέλουν τὴν κυρίαν ἐπασχόλησιν τῶν εὐγενῶν. Συγγραφεὺς τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὁ Paolo Cortèise (1510) ἀναφέρει τεσσάρων εἰδῶν σφαιρίσεις οὕσας ἐν χρήσει διὰ τῆς πυγμαῆς, διὰ ράβδου ἐξογκωμένης εἰς τὸ ἄκρον, διὰ τοῦ τρίποδος καὶ διὰ τοῦ ποδός, ἕτερος, ὁ ἱπλότης Tommaso Rimucini, διηγεῖται, ὅτι κατὰ τὰς ἐορτάς, αἵτινες ἐδόθησαν ἐν Lyon τῷ 1575 ὑπὸ τῆς ἐκεῖ Φλωρεντινῆς παροικίας πρὸς τιμὴν τοῦ Ἑρρίκου τοῦ Γ' τῆς Γαλλίας μεταβαίνοντος νὰ ἀναλάβῃ τὸν θρόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ του Καρόλου τοῦ Θ' εὐγενεῖς τῆς ὑψηλοτέρας Φλωρεντινῆς ἀριστοκρατίας ἐπαιξαν τὰ τὰ ἰθαγενῆ τῶν ἀθλητικὰ παίγνια· ὁ δὲ Antonio Seaino καὶ εἰδικὸν σύγγραμμα (*Trattato Ginorodella Palla Veneryia* 1555) συνέγραψαν.

Καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἦτο ἐν χρήσει ἡ σφαιρῖσις ἀπὸ τοῦ 14 αἰῶνος, ἰδίᾳ δὲ ἢ διὰ τοῦ ποδός (*ballon an bnied, fotball*) ἐπαίζετο ὅμως. ὅπως ἡ *soule* ἐν Βρεττανίᾳ· ἦτο βάρβαρον παίγνιον. Ἐνεκα τούτου δι' ἐπανειλημμένων βασιλικῶν διαταγμάτων ἀπηγορεύθη, ὡς ἀγρία καὶ κτηνιώδης ἀσκσις προκαλοῦσα συχνὰ δυστυχήματα καὶ ὡς τοιαύτη ἐγκατελείφθη ἐπὶ πολλὰ ἔτη. Περὶ

τὸ ἔτος 1823 ἐτέθη πάλιν εἰς ἐνέργειαν ὑπὸ τῆς Σχολῆς τοῦ Rugby ἀλλ' ἐξ ὀλοκλήρου τροποποιηθεῖσα. Ἐτέθησαν κανόνες καὶ ἄρθρα, ἅτινα ἀφήρουν πᾶν τὸ ἄγριον καὶ βάνουσον ἀπὸ τὴν παιδιὰν ταύτην. Ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκάστη σχολὴ (college) ἐν Ἀγγλίᾳ εἶχε καὶ ἴδιον κανονισμόν, εἶδος εἰδικοῦ κώδικος· μετὰ πολλὰς ὅμως ἀποδείρας συνεννοήσεως, συνδιαοκέψεως καὶ δοκιμᾶς ἐγένοντο δύο παραδεκταὶ ὁ τῆς Rugby ἐπιτρέπων χρῆσιν ποδῶν καὶ χειρῶν καὶ ὁ τῆς Assosiation ἐπιτρέπων μόνον τῶν ποδῶν χρῆσιν. Δι' ἀμφοτέρα τὰ εἶδη ταῦτα τῆς παιδιᾶς ὁ σκοπὸς εἶνε αὐτὸς, νὰ ὠθήσῃ τὴν σφαιραν πέραν τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοπέδου, ἀλλ' ἐνταῦθα παύει πλέον ἢ ὁμοιότης, ὁ ἀριθμὸς τῶν παικτῶν, τὸ σχῆμα τῆς σφαίρας καὶ οἱ λοιποὶ κανόνες, ἅτινά εἰσι διάφορα.

Ὡς εἶνε ἤδη διακεκανονισμένη ἡ ποδοσφαίρα ἀποτελεῖ τὸ ἐξοχώτερον εἶδος ἀθλητικοῦ παιγνίου δυναμένου αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ νὰ ἀποτελέσῃ βάσιν σωματικῆς ἀσκήσεως. Ἐκτὸς τῶν σωματικῶν ὠφελειῶν δίδει εἰς τὸν παίκτην προσοχὴν, θάρρος, ἀντίληψιν καὶ πολλὴν ἐτοιμότητα, προσόντα, ἅτινα ὀλίγαι ἀσκήσεις οὐδύνανται νὰ παρέξωσι. Διὰ τοῦτο μέλλοντες νὰ δώσωμεν ἐκτενῆ περιγραφὴν ἀπασῶν τῶν σήμερον ἐν χρήσει ἀθλητικῶν παιδιῶν ἀρχόμεθα ἀπὸ τῆς Ἀγγλικῆς Ποδοσφαίρας (football) περιγράφοντες πρῶτον τὸ Rugby καὶ κατόπιν τὸ Assosiation.

(Ἐπεται συνέχεια).